

АНОТАЦІЇ

Барладін О.В., Городецький Є.М., Нетреба А.В. Оптимізація структури багаторівневих геоінформаційних систем // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 3-8.

Розглянуті особливості створених Інститутом передових технологій геоінформаційних систем та розробленого для них спеціалізованого програмного забезпечення. Викладені технології формування в ГІС шарів мережі доріг та річок для успішного розв'язання транспортних задач та задач, які використовують моделі рельєфу. Відзначено, що застосування спеціалізованих програмних модулів суттєво підвищує ефективність використання ГІС.

Ключові слова: ГІС, моделі рельєфу, програмні модулі.

Бобра Т.В. Вивчення і картографування геоекотонів і геоекотонізації з використанням GIS-технологій. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 9-16.

Розглянуто питання формування геоекотонів різного походження, їхньої ролі в географічній оболонці. Виявлено сутність процесу геоекотонізації. Запропоновано і розраховано для території Криму коефіцієнт антропогенної геоекотонізації, з використанням GIS-технологій, побудована карта ступеня геоекотонізації території Криму.

Ключові слова: геоекотон, геоекотонізація, ГІС-технології

Боголюбов В.М. Концептуальні підходи до розробки ГІС для управління поверхневим стоком урбанізованих територій. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 17-21.

В статті описані алгоритмічні особливості розробки ГІС для оптимізації управління поверхневим стоком урбанізованих територій.

Ключові слова: поверхневий стік, управління, геоінформаційна система (ГІС), урбанізована територія, басейн.

Боков В.А. ГІС-технології в територіальному плануванні. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 22-26.

У зв'язку з переходом до сталого розвитку і зміною соціально-економічного курсу в просторі колишнього СРСР необхідно переосмислити роль і форми здійснення територіального планування. Територіальне планування повинне стати тотальним, тобто охоплювати усі форми діяльності суспільства в рамках функціонування екологічних систем при участі всіх груп населення. Здійснення такого типу планування неможливо без використання ГІС-технологій, що дозволяють оперувати великими потоками інформації в просторово-тимчасових координатах екосфери.

Вахрушев І.Б. Деякі підходи до ГІС-картографування небезпечних гравітаційних явищ на південному узбережжі Криму // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 27-30.

У роботі розглянута проблема картування небезпечних геоморфологічних об'єктів з використанням GPS-приймача до цілей створення цифрових карт із наступним застосуванням їх у геоінформаційних системах оцінки екологічної ситуації.

Ключові слова: GPS, геоінформаційні системи, екологічна ситуація, гравітаційні геоморфологічні структури.

Горохов Є.В., Грімуд Г.І., Турбін С.В. Методика оцінки технічного стану ПЛІ на основі геоінформаційних систем.// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 31-39.

В статті розглянути питання надійної експлуатації повітряних ліній електропередачі. Запропонована методика ранжирування технічного стану ПЛІ в належності від ступеня недоліків та діючих кліматичних навантажень.

Ключові слова: повітряні лінії електропередачі, геоінформаційні системи.

Даценко Л.Н. Створення інформаційно-картографічних систем для сфери освіти: досвід розробки та апробації.// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 40-44.

У статті висвітлені проблеми та досвід видання в Інституті передових технологій на CD для школи електронних навчальних посібників з картами по географії та історії (для 5 кл. – Київ: історія, географія, культура; 7 кл. – Україна з найдавніших часів до Київської Русі; - Географія материків і океанів; 8 кл. – Нова історія XVI – XVIII ст.; довідково-інформаційний атлас «Україна та її регіони»).

Ключові слова: електронні навчальні посібники, CD-диски, атласи .

Дулицький А.І., Коваленко І.С. Аналіз просторово-часової структури природного вогнища за допомогою ГІС-технологій.// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 45-49.

Зроблено спробу використати ГІС-технологію для аналізу просторово-часової структури осередку природно-вогнищевої інфекції на прикладі туляремії в Криму. Виявлено сезону динаміку активності епізоотійних осередків по позитивних (або негативних) знахідках при користуванні різними лабораторними методами.

Ключові слова: ГІС-технологія, природне вогнище.

Єпіхін Д.В., Вахрушева Л.П. Методика застосування ГІС-технологій в картуванні рослинності населених пунктів// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 50-55.

В статті описано методику застосування засобів ГІС відносно рослинності міст. Наведені необхідні елементи баз даних щодо ведення кадастру зелених насаджень та моніторингу рослинності. Надані підходи до класифікації рослинного покриву та оцінці антропогенного впливу.

Ключові слова: ГІС, урбоєкосистема, синантропна рослинність, зелені насадження, класифікація, база даних.

Ишук О.О. Концептуальні моделі місцевості як інструмент комплексної оцінки території. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). – № 2. – С. 56-63.

Метою цієї роботи є узагальнення існуючого досвіду реалізації засобами ГІС концептуальних моделей місцевості щодо вирішення проблем комплексної оцінки території.

Ключові слова: геоінформаційні системи, просторове моделювання, концептуальна модель місцевості.

Карпенко С.О. Географічне забезпечення регіональних природно-господарських баз даних // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). – № 2. – С. 64-69.

Розглянуті підходи до створення регіональних природно-господарських баз даних, що вони є інформаційною базою для ведення територіальних банків даних та кадастров природних ресурсів. Показано, що “просторовим атомом” системи територіального управління є елементарні операційні територіальні одиниці, що їх неможливо розділити у природному та господарчому відношенні. Охарактеризовані головні їх типи та методика виділення.

Ключові слова: елементарна операційна територіальна одиниця, регіональний банк даних.

Кір'якова Л.С., Хайтович О.Б., Коваленко І.С. Використання географічної інформаційної системи в проведенні епідеміологічного нагляду за холерою та іншими інфекційними захворюваннями. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). – № 2. – С. 70-72.

Проведення епідеміологічного аналізу з використанням географічних інформаційних технологій (ГІС), дозволило створити електронну карту моніторингу епідемічного процесу холери у світі та Україні. На основі електронної карти світу відтворена динаміка охоплення країн і континентів у 7-у пандемію холери, що дає можливість науково обґрунтувати періоди розповсюдження холери у світі. Створена епідеміолого-географічна карта розповсюдження холери в Україні показала територіальне розповсюдження і динаміку виділення культур холерних вібріонів, географічне переваження за кількістю виділених культур у південних регіонах, переважне виділення холерних вібріонів з відкритих водоймищ і стічних вод, що дозволяє визначити пріоритетні напрямки моніторингу та проводити багатофакторний аналіз.

Ключові слова: холера, епідеміологічний нагляд, ГІС.

Колесник В.І., Колесник К.В., Петренко В.П., Попов В.В., Смаглюк Д.В., Чех В.Ю. Використання ДЗЗ і ГІС -технологій для прогнозування врожайності

зернових. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 73-80.

Описана модель прогнозу врожаю зернових на основі обробки даних скринінгу та ДЗЗ, методи одержання вихідних даних і технічна реалізація, включаючи оригінальні апаратні та програмні рішення.

Ключові слова: прогноз, скринінг, індекс вегетації.

Куренков В.О. Організація інформаційної підтримки ГІС “Вернадський – Антарктика”

// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 81-84.

В статті розглядається питання організації інформаційної підтримки ГІС “Вернадський – Антарктика” в рамках Державної програми досліджень України в Антарктиці.

Ключові слова: ГІС, Антарктика.

Кузнецов М.М. Геоінформаційне забезпечення картографування локальних систем розселення.// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 85-88.

Обґрунтовується доцільність і головні параметри використання ГІС – технологій в дослідженнях закономірностей розвитку локальних систем розселення, наводяться результати апробації геоінформаційного картографування локальних систем Криму

Ключові слова: ГІС – технологія, локальна система розселення.

Лагодіна С.Є. Геоінформаційне забезпечення виділення елементарних одиниць територіального врядування (на прикладі адміністративного сільськогосподарського району) // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 89-95.

В статті розглядаються підходи до виділення операційних територіальних одиниць (ОТО) як елементарних об’єктів територіального врядування. На прикладі Вілінської селищної ради виконана класифікація завдань з врядування земельними ресурсами, потребуючих географічної інформації з прив’язкою до операційних територіальних одиниць.

Ключові слова: природно-господарські територіальні системи, операційні територіальні одиниці, управлінські завдання.

Личак О.І., Глущенко І.В. Теоретико-методологічні основи геоінформаційного моделювання екологічних станів геосистем (на прикладі аналізу лісорослинних умов в горському Криму).// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 96-100.

В статті обґрунтовуються теоретико-методологічні основи геоінформаційного моделювання екологічного стану геосистем. Приведена реалізація деяких методологічних принципів просторово-часового аналізу лісорослинних умов в горському Криму.

Ключові слова: геоінформаційне моделювання, просторово-часовий аналіз, геосистема.

Личак О.І., Глущенко І.В. ГІС- моделювання екотопічної структури території об'єктів природно-заповідного фонду (на прикладі Караларського ландшафтного заказника в Криму)// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 101-105.

В статті розглядаються можливості використання геоінформаційних технологій для виявлення і моделювання екотопічної структури території об'єктів природно-заповідного фонду.

Ключові слова: ГІС-моделювання, екотопічна структура території.

Мазуркевич О. О, Серенко В. В., Рябоконеко О. Д., Рябоконеко С. О. Використання дистанційного зондування землі та ГІС-технологій для вирішення водоресурсних та водоохоронних завдань // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 106-109.

В статті розглянуті можливості використання дистанційних методів та ГІС технологій для вирішення водоресурсних та водоохоронних завдань, можливості визначення місць обрушення берегів, утворення мілей, джерел забруднення водних об'єктів.

Ключові слова: дистанційне зондування Землі, порівняльний аналіз, спектральні характеристики , водоохорона.

Ночвай В.І., Шавріна А.В., Дячук В.А., Сосонкін М.Г. Використання ГІС для моделювання концентрацій приземного озону. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 110-114.

В статті описується досвід використання геоінформаційних систем в вирішенні екологічних задач моделювання забруднення атмосфери. Розглянуто етап підготовки і аналізу даних, з використанням ГІС, для тривимірної математичної моделі розрахунку приземних концентрацій озону. Наведено підготовлені растрові моделі розподілу емісій і розрахованих приземних концентрацій забруднюючих речовин в області моделювання (місто Київ).

Ключові слова: ГІС, забруднення атмосфери, озон, емісія, розподіл приземних концентрацій.

Оліферов А. М., Огородник И. М. Використання ГІС-технологій для інформаційного забезпечення природокористування на основі басейново-ландшафтного методу. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 115-124.

В статті розроблена локальна геоінформаційна система для цілей інформаційного забезпечення природокористування на основі басейново-ландшафтного методу. Використано комплекс обчислювальної техніки. Обрано програмне забезпечення. Розроблено структуру бази даних. Створено серію

комп'ютерних карт, у тому числі, карта мікрководозборів і карта раціонального природокористування.

Ключові слова: геоінформаційна система, база даних, картографічний блок, басейновий метод, природокористування.

Палеха Ю.М. Особливості використання ГІС-технологій в оцінці територій населених пунктів. //Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 125-132.

В статті описані особливості використання ГІС-технологій в оцінці вартості територій населених пунктів України та їх грошової оцінки. Розглянуті застосування ГІС на різних стадіях грошової оцінки. Вивчені економіко-географічні особливості розподілу вартості міських територій.

Ключові слова: ГІС-технології, вартість території, грошова оцінка.

Петроградський Ю. П. Використання ГІС – технологій при оцінці вплива автотранспорту на міське середовище м. Сімферополь //Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 133-137.

В статті розглядаються підходи до оцінки екологічного вплива автотранспорту на міське середовище з використанням ГІС – технологій. Наведені приклади розрахунків викидів забруднюючих речовин за допомогою ГІС.

Ключові слова: ГІС – технології, автотранспорт, автотранспортний потік.

Плиска Л.В.,Примак О.В. Від створення ЦВК стереофотограмметричним методом до моделювання паводків в ArcView (на прикладі Закарпатського регіону).// Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 138-141.

В статті описаний один з методів створення ЦВК, а саме стереофотограмметричний, з подальшим використанням створеної ЦВК для моделювання паводків в ArcView. Результати моделювання можуть бути поєднані з іншими даними для визначення ступені ризику для населення та інфраструктур. Технологія випробування на картах Закарпаття..

Ключові слова: моделювання паводків, геоінформаційні системи, стереофотограмметричний метод.

Попов М.О., Рябоконеко О.Д., Петроченко О.Ю. Підхід до класифікації стану лісових ресурсів по багатоспектральних космічних зображеннях на основі принципу злиття даних та використання елементів ГІС-технологій // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 142-150.

Запропоновано новий підхід до класифікації стану лісових ресурсів по багатоспектральним космічним зображенням, який у своїй теоретичній частині базується на синергетичній концепції злиття даних. Розроблено алгоритм класифікації, який оснований на запропонованих критерію інформативності спектральних каналів і класифікаційному правилу визначення належності об'єкта до класу. На базі описаного алгоритму розроблено з використанням елементів ГІС-

технологій програмний модуль для класифікації багатоспектральних космічних зображень.

Ключові слова: багатоспектральне зображення, інформативність, класифікація об'єктів, лісові ресурси.

Придатко В.І., Карпенко С.О., Личак О.І., Вацет О.Є., Пархісенко Я.В. Застосування даних ДЗЗ (Landsat 7 ETM+, Terra ASTER) для стартового оцінювання масштабів островізації та відновлення природних територій Кримського півострова. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 151-160.

На основі нових даних ДЗЗ за 1999-2001 рр. (Landsat 7 ETM+, Terra ASTER) створено пілот-ГІС і обґрунтовано створення тематичних карт щодо островів природних територій (ОсПТ) в Криму 1:200000. Знайдено до 1314 “островів” загальною площею до 0,8 млн. га, із яких переважали ОсПТ на пасовищах (50%).

Ключові слова: Крим, дистанційне зондування Землі, островізація екосистем.

Присяжний В.І., Ключас С.І., Маковейчук О. М., Бутко І.М. Алгоритм визначення опорних точок географічної прив'язки зображень по протяжним об'єктам. // Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 161-166.

Розроблено алгоритм визначення опорних точок зображень по протяжних об'єктах. Наводиться приклад застосування цього алгоритму для задачі географічної прив'язки космічних фотознімків.

Ключові слова: опорні точки, географічна прив'язка.

Пишкін В.Б., Тарасов Ю.Е. Вживання ГІС-технологій в хорологічному аналізі комах Крима. // Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 167-170.

Побудова систем картографічних баз даних і хорологічне представлення на узагальненій екологічній карті.

Ключові слова: картування, ГІС, хорологія, комахи.

Рябоконеко С. О. Системний підхід при вивченні ландшафтних комплексів дистанційними методами // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 171-174.

Розглядаються методичні питання дешифрування космічних знімків природних ландшафтів на основі ландшафтно - системного підходу та комплексного використання оптичних спектральних і просторових ознак для оцінки основних геоекологічних характеристик досліджуваних регіонів. Викладено принцип застосування ландшафтно-системного методу на прикладі класифікації аквально-наземних ландшафтів (АНЛ).

Ключові слова: системний підхід, дистанційні методи, ландшафтні комплекси, класифікація.

Сапитон Я.М. Геоінформаційна система Карпатського національного природного парку. // Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 175-180.

В статті представлена структура пілотної ГІС Карпатського національного природного парку.

Ключові слова: ГІС, екологічний менеджмент, заповідні території.

Стадніков В.В., Воронин О.В., Шпильовий О.О. Застосування космічної зйомки при районуванні м.Одесн. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 181-183.

В статті розглянутий досвід застосування космічної зйомки при районуванні м.Одеси.

Ключові слова: космічна зйомка, районування.

Текеленбург А., Придатко В., Алкемаде Й, Шоб Д., Луманн Е., Мейер Й.

Оцінювання природного біорізноманіття земель сільськогосподарського використання: перші напрацювання і перспективи щодо моделі глобального біорізноманіття, яка враховує різноманітні впливи. // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 184-195.

В статті дається опис самих перших досліджень та інструментів, що використовуються для створення нової Моделі Глобального Біорізноманіття (GLOBIO), і які можуть бути використані для дослідження земель сільськогосподарського використання та ландшафтів.

Ключові слова : агробіорізноманіття, глобальні моделі, ГІС.

Федоровський О. Д., Рябоконеко С. О., Рябоконеко О. Д., Пархісенко Я. В. Автоматизація процесу дешифрування ландшафтних комплексів за матеріалами космічної зйомки для задач моделювання екологічних процесів // Вчені записки ТНУ. Серія: Географія, 2003. – Т. 16(55). - № 2. – С. 196-200.

В статті розглянуті питання автоматизації процесу дешифрування ландшафтних комплексів за матеріалами космічної зйомки з використанням методик структурно-текстурного аналізу.

Ключові слова: структурно-текстурний аналіз, фрактальний аналіз, ландшафтні комплекси, класифікація.